

Zpráva o činnosti České botanické společnosti za rok 2007

2007 Czech Botanical Society Annual Report

Michal Štefánek & Romana Štěpánková

Česká botanická společnost, Benátská 2, 128 01 Praha 2; botspol@natur.cuni.cz

Česká botanická společnost (dále jen ČBS) měla k 1. 1. 2007 709 členů, z toho 12 čestných tuzemských, čtyři řádné a devět čestných zahraničních členů. Během roku 2007 zemřeli tři členové: Vladimír Čejka, Karel Kaňák a Jaromír Seifert. Přijato bylo 18 nových členů. Naopak z různých důvodů zrušilo své členství v ČBS 14 členů. Z důvodu dlouhodobého nezájmu o činnost ČBS a neplacení členských příspěvků bylo zrušeno členství šesti členům. Členská základna měla tedy po všech změnách k 31. 12. 2007 následující složení: 704 členů, z toho 12 čestných tuzemských, čtyři řádné zahraniční a devět čestných zahraničních členů.

Valné shromáždění ČBS se konalo dne 26. února 2007. V úvodu přednesli L. Hrouda a K. Kubát přednášku na téma: 50. výročí floristických kurzů ČBS s osobní vzpomínkou na první floristický kurz v Lovosicích (1957). Valné shromáždění vyslechlo a schválilo výroční zprávu o činnosti ČBS za rok 2006, zprávu o hospodaření a zprávu revizorů účtů o kontrole hospodaření.

Hlavní výbor v roce 2007 pracoval ve složení: J. Danihelka, V. Grulich, L. Hrouda (předseda), J. Chrtek, M. Chytrý, I. Jongepierová (hospodář), F. Krahulec (první místopředseda), K. Kubát (druhý místopředseda), Z. Neuhäuslová, K. Prach, P. Pyšek, V. Řehořek, M. Štech, M. Štefánek (vědecký tajemník). Hlavní výbor se sešel během roku čtyřikrát, z toho poslední prosincové zasedání bylo rozšířeno o předsedy a jednatele poboček a sekci a o čestné členy. Hlavními body programu bylo hodnocení a příprava akcí a hospodaření ČBS.

Sekretariát ČBS, sídlící na adrese Benátská 2, 128 00 Praha 2, nadále působil jako organizační a informační centrum ČBS. V roce 2007 byly rozeslány lednové, březnové a zářijové informace členům, organizačně a administrativně zajištěny všechny akce pořádané ústředím ČBS, vyřizovány veškeré správní, ekonomické a personální záležitosti ČBS a zajišťována distribuce členských časopisů *Preslia*, *Zprávy ČBS* a *Bryonora* a správa webových stránek ČBS (www.natur.cuni.cz/CBS). Personální zajištění chodu sekretariátu a knihovny ČBS: v sekretariátě pracovala po celý rok R. Štěpánková, v knihovně pracovala od 1. 1. do 31. 8. K. Mozolová a od 1. 9. do 31. 12. I. Krásná. Účetnictví ČBS zpracovávala R. Baborová, archiv v Lužnici u Třeboně spravovali do 31. 7. O. Lhotský a od 1. 8. L. Adamec.

Akce zajišťované ústředím ČBS

Tradičně byly uspořádány dva přednáškové cykly, jarního se zúčastnilo 141, podzimního 127 posluchačů. Jarní přednáškový cyklus byl zahájen 88. Valným shromážděním.

Jarní přednáškový cyklus: T. Urfus: Zdroje variability *Hieracium pilosella* (5. 3.); L. Ekrt: Novinky a zajímavosti v kapradinách naší květeny – aneb co se nedočtete v prvním dílu Květeny ČR (12. 3.); V. Grulich: Kapverdý: Makaronésie nebo Sahel? (19. 3.); P. Karlík: Vztah aktuální vegetace suchých travníků a historie lokalit. Příklady z Franckého a Švábského Jury (jižní Německo) (26. 3.); V. Rybka, P. Lustyk: Rostliny ve svitu evropských hvězd – o rostlinných druzích soustavy *Natura 2000* (2. 4.); R. Gebauer, A. Kohutka: Expedice Bajkal (poloostrov Svati Nos) (16. 4.); J. Šibík: Vysokohorská vegetácia Západných Karpát (23. 4.).

Podzimní přednáškový cyklus: M. Hejman: Hnojení a druhové složení travních porostů aneb přežijí orchideje aplikaci dusíku? (22. 10.); V. Grulich: Jak funguje föhn aneb botanické dojmy z pacifické Kanady (29. 10.); Z. Hoták: Skrytá krása sivých lipnic aneb komplex *Poa glauca* s. l. z různých pohledů (5. 11.); J. Holec, M. Beran: Červený seznam hub – výsledky, potíže, perspektiva (12. 11.); K. Marhold, T. Fér: Alpско-karpatská postglaciální migrace do střední Evropy na příkladu růže alpské (*Rosa pendulina*) (19. 11.); M. Štřelec, Z. Hrázský: Mapování luk – projekty Daphne (26. 11.); K. Prach, M. Štech: Vegetační a floristické postřehy z Černé Hory (10. 12.).

V termínu 30. 11.–1. 12. 2007 proběhla v Praze **konference ČBS „Rostlinné invaze v České republice – situace, výzkum a management“**. Organizační výbor konference tvořili P. Pyšek, M. Chytrý, L. Moravcová, J. Pergl, I. Perglová, K. Prach a H. Skálová. Na konferenci zazněly následující přednášky:

Blok I: Obecné aspekty rostlinných invazí

P. Pyšek: Současný stav výzkumu rostlinných invazí

T. Herben: Biologické invaze jako prubířský kámen obecné ekologie

P. Dostál: Jsou zavlečené druhy v novém areálu zvýhodněny díky absenci nepřátel? Terénní srovnání s domácími příbuznými druhy

V. Jarošík, P. Pyšek, M. Chytrý et al.: Vlastnosti podmiňující invazivnost rostlin

Z. Lososová: Jaké jsou vlastnosti hojných druhů polních plevelů?

A. Petrušek: Invaze živočichů v ČR – přehled problematiky.

Blok II: Invadovaná stanoviště

M. Chytrý, P. Pyšek et al.: Invazibilita českých a evropských biotopů

M. Hejda, P. Pyšek, V. Jarošík & J. Sádlo: Jak souvisí invazní úspěch nepůvodního druhu s jeho stanovištěm v primárním areálu?

K. Řehouňková & K. Prach: Invaze a sukcese

J. Holec, J. Soukup, M. Jursík & K. Nováková: Vztah mezi invazemi plevelů na orné půdě a změnami pěšebních technologií polních plodin na příkladu porostů řepy cukrovky

K. Filipová & T. Koutecký: Neofytní vegetace vybraných hlušinových odvalů v Ostravsko-karvinském revíru

T. Matějček: Zatížení břehové vegetace vybraných vodních toků invazními druhy rostlin

M. Gerža: Invazní rostliny v Orlických horách.

Blok III: Invazní druhy české flóry

Š. Jahodová, S. Trybush, P. Pyšek & A. Karp: Invazní druhy rodu *Heracleum* v Evropě – genetická příbuznost a struktura populací

J. Pergl, I. Perglová & P. Pyšek: Bolševník velkolepý – krátká exkurze životním cyklem úspěšného invazního druhu

L. Moravcová, L. Krinke, J. Pergl, I. Perglová & P. Pyšek: Ekologie klíčení a půdní banky semen invazního druhu *Heracleum mantegazzianum*

J. Müllerová, P. Pyšek & V. Jarošík: Dynamika šíření bolševníku velkolepého v krajině v historické perspektivě – využití leteckých snímků

I. Perglová, H. Skálová, L. Moravcová, J. Pergl & P. Pyšek: Klíčení semen a uchycování semenáčů jakožto možné determinanty úspěšné invaze – srovnávací studium domácích a zavlečených druhů *Impatiens*

L. Malíková & K. Prach: Rychlost šíření *Impatiens glandulifera* podél řek

K. Bímová & B. Mandák: Křídlatky – hybridizace bez hranic

K. Cvrčková, N. Vrchotová, B. Šerá & J. Krejčová: Příspěvek ke studiu alelopatických vlastností křídlatek

V. Hadincová, J. Wild, Z. Münzbergová, Šajtar L. & Marešová J.: Jak daleko se šíří jehličnany? Příklad borovice vejmutovky v Labských pískovcích a Lužických horách

S. Mihulka, P. Pyšek, J. Martínková & V. Jarošík: Invazní druhy rodu *Oenothera*.

Blok IV: Důsledky invazí, strategie výzkumu, management a predikce

P. Pyšek & V. Jarošík: Strategie výzkumu biologických invazí v Evropě – mezinárodní projekty, rámcové programy

J. Pergl: Vliv zavlečených druhů – jaký je a lze jej měřit?

F. Krahulec: Rostlinné invaze a problematika GMO

M. Krivánek: Invaze dřevin v ČR a jejich predikce

J. Šíma: Právní úprava problematiky nepůvodních a invazních druhů rostlin

K. Morávková: Praktické zkušenosti s managementem invazních druhů – regionální pohled na rostlinné invaze

J. Jakl: Invazní rostliny řešené neziskovými organizacemi v Královéhradeckém kraji

Vedle přednášek byly prezentovány následující **postery** – L. Bílek & S. Borgis: Invazní druhy rostlin – globální problém; A. Bucharová: Možnost efektivního managementu porostů *Rumex alpinus* v Krkonoších;

K. R. Edwards, J. Květ & B. Middleton: Latitudinal study of Eurasian and North American populations of *Lythrum salicaria* (purple loosestrife); K. R. Edwards, J. Květ & B. Middleton: Environmental and growth effects on the physiology and growth of *Lythrum salicaria* (purple loosestrife); P. Eliáš & M. Eliášová:

Možnosti biologickej regulácie populácií invadujúcich rastlín – netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*); J. Holec, M. Jursík & J. Soukup: Výskyt lilku leskloplodého (*Solanum physalifolium*) na orné půdě v České republice a možnosti jeho dalšího šíření; Z. Chocholoušková: Velká městská aglomerace a mapování invazních druhů; V. Kalusová: Stanovištní vazba invazních druhů rostlin v nivách dolní Moravy a Dyje; B. Kubátová, P. Trávníček, J. Suda, D. Bastlová & V. Čurn: Odkud pocházejí invazní rostliny kypřeje vrbice (*Lythrum salicaria*)?; V. Latzel, S. Mihulka & J. Klimešová: The role of vegetative regeneration from bud bank in recovery of urban plant communities after disturbance; J. Málková: Mapování vybraných invazních druhů rostlin na území města Hradce Králové (situace, výzkum, management); P. Petřík & J. Pergl: Jaké faktory ovlivňují rozšíření nepůvodních taxonů na modelovém území Ještědského hřbetu?; R. Prausová: Výskyt invazních rostlin v nivě spojené Orlice mezi Hradcem Králové a Týništěm nad Orlicí; R. Řepka, P. Maděra, P. Packová, J. Dreslerová, T. Koutecký, H. Habrová, M. Svátek & J. Štykar: Rozšíření invazních druhů na příkladu jihomoravských lužních lesů – polesí Valtice (Horní les); D. Simonová: Jaké faktory podmiňují invazi nepůvodních druhů na antropogenních stanovištích?; S. Šafarčíková & S. Mihulka: Srovnávací studie blízce příbuzných druhů z čeledi *Asteraceae* s rozdílným invazním statutem; K. Štajerová, F. Kolář, M. Kubešová, L. Sekerka, K. Molem & J. Lepš: Invazní druhy a sukcese na opuštěných poličkách na Nové Guineji; K. Štajerová, S. Mihulka & J. Martinková: Invazní neofyty v části města Hradce Králové (východní Čechy); K. Štajerová & S. Mihulka: Arbuskulární mykorrhizní symbioza u invazních neofytů ČR. Konference se zúčastnilo 182 osob.

V roce 2007 se konal **floristický kurz** ve dnech 1.–7. 7. 2007 v Lounech. Na vedení exkurzí se podíleli: Karel Boublík (BÚ AV ČR, Průhonice), Luděk Čech (AOPK Havlíčkův Brod), Tomáš Černý (BÚ AV ČR, Průhonice), Jan Douda (ČZU Praha, fakulta lesnická a environmentální), Michal Ducháček (Botanické oddělení Národního muzea, Praha), Vít Grulich (PřF MU, Brno), Lubomír Hrouda (PřF UK, Praha), Jindřich Chrtěk (BÚ AV ČR, Průhonice), Vít Joza (ČZU, Praha), Zdeněk Kaplan (BÚ AV ČR, Průhonice), Karel Kubát (PěF UJEP, Ústí nad Labem), Jan Šuspa Lepš (BF JU, České Budějovice), Martin Lepší (Jihočeské muzeum, České Budějovice), Petr Lepší (Správa CHKO Blanský Les), Čestmír Ondráček (Oblastní muzeum, Chomutov), Petr Petřík (BÚ AV ČR, Průhonice), Karel Prach (PřF JU, České Budějovice), Ota Šída (Botanické oddělení Národního muzea Praha), Michal Štefánek (Herbářové sbírky UK, Praha), Milan Štech (PřF JU, České Budějovice), Jan Štěpánek (Herbářové sbírky UK Praha), Bohumil Trávníček (PřF UP, Olomouc), Tomáš Vymyslický (VÚPT). Kurzu se zúčastnilo 159 lidí.

Ve spolupráci s katedrou botaniky PřF UK Praha uspořádala ČBS **17. cyklus jarních botanických exkurzí do okolí Prahy**:

31. 3. 2007 – Bryologicko-lichenologická exkurse Posázavskou stezkou kolem Medníku (vedoucí Z. Soldán, D. Svoboda a spol.).

14. 4. 2007 – Na nejvyšší vrchol Českého krasu (vedoucí P. Špryňar). Ze Všeradic přes Vysokou skálu na Bacín (499 m) a dál přes Šamor až k železniční zastávce Skuhrov pod Brdy.

21. 4. 2007 – Na Okoř je cesta... (vedoucí K. Boublík). Údolím Zákolanského potoka na Okoř.
 28. 4. 2007 – Za praotcem Čechem a jeho floristickým dědictvím na vrchol Řípu (ved. P. Petřík). NPP Kle-
 neč s hvozdíkem písečným českým přes Vražkov na horu Říp s křivatcem českým.
 5. 5. 2007 – Radotínským údolím (ved. J. Kubíková).
 12. 5. 2007 – Jihovýchodní Džbán podruhé aneb kolem bývalé raketové základny údolím do „magického“
 Smečna s možnou odbočkou do lázní Šternberk (vedoucí M. Štefánek).
 19. 5. 2007 – Divoké lužní lesy, louky, říční břehy, slepá ramena (a mnoho dalšího) ve středním Polabí (ve-
 doucí J. Chrtek).
 26. 5. 2007 – Po stopách pastvy v Českém krasu (Kosov, Zlatý kůň) (ved. Z. Hroudová).
 2. 6. 2007 – Na Hory Kaňkovské, s podrobnějším průzkumem trávníků na jižních a JV svazích Kaňku a po-
 zůstatků po dolování – staré haldy, propady a další (vedoucí M. Štefánek, J. Zámečník).

Činnost poboček ČBS

Jihomoravská pobočka (zprávu sestavil P. Bureš)

Dne 5. 4. 2007 proběhly volby nového výboru jihomoravské pobočky ČBS. Navrženi byli následující čle-
 nové (bez titulů): Zdena Lososová, Vladimír Řehořek, Jaroslav Koblížek, Karel Sutorý, Radim Hédl, Milan
 Chytrý, Michal Hájek, Vít Grulich, dodatečně ještě Pavel Lustyk a Petr Bureš. Přítomno bylo 10 členů po-
 bočky, odevzdáno bylo 10 platných hlasů. V prvním kole byli zvoleni: Radim Hédl (70 %), Zdena Lososo-
 vá (60 %), Jaroslav Koblížek (60 %), Milan Chytrý (60 %). V doplňovacím kole 19. 4. 2007 byl ze tří
 kandidátů (Pavel Lustyk, Vít Grulich a Petr Bureš), kteří v prvním kole dosáhli rovnosti hlasů, zvolen po-
 sledním pátým členem výboru Petr Bureš. Komunikace mezi členy výboru probíhala většinou elektronic-
 kou formou; fyzicky se výbor sešel 18. 10. 2007, kdy z jeho jednání vzešli předseda pobočky Jaroslav
 Koblížek a jednatel Petr Bureš. Na svém jednání se výbor díky iniciativě Luboše Tichého také rozhodl
 zprostředkovat pro příští rok dvě botanické exkurze pro laickou veřejnost ve spolupráci s brněnskou orga-
 nizací Rezekvítek.

Přednášky pořádané pobočkou v roce 2007: Vít Grulich: Příroda a květena Kapverdských ostrovů:
 Makaronézie nebo Sahel? – Katka Šumberová: Ekologie, ohrožení a regionální fytogeografická specifika
 druhů obnažených rybníčních den. – Jaroslav Koblížek: Příroda a lesy Thajska. – Jiří Váňa: Mechorosty a
 jejich postavení v současném systému rostlin. – Pavel Lustyk & Vlastik Rybka: Rostliny ve svitu evrop-
 ských hvězd. – Jan Douda: Co dělat, když to čvachtá a kousají komáři? – O příčinách vegetační rozmanitost-
 i mokřadních olšin. – Jožo Šibík: Vysokohorská vegetácia Západných Karpát. – Milan Chytrý a kolektiv:
 Vegetace České republiky – křest prvního dílu nové monografie. – Vít Grulich: Jak funguje föhn, aneb bo-
 tanické dojmy z pacifické Kanady. – Milan Baláž: Orchideoidní mykorhiza, aneb čeho všeho jsou s houba-
 mi orchideje schopny. – Tomáš Černý: České xerotermy ve světle analýzy kritických syntaxonů aneb Quo
 vadis, fytoecologie. – Milan Valachovič: Transekt Džungarie-Bogda Shan-Tarimská pánev: potenciální
 prostor pro studium zonace a diverzity vegetace.

Moravskoslezská pobočka (zprávu sestavil V. Plášek)

Výbor pobočky pracuje ve složení: Marie Sedláčková (předsedkyně), Vítězslav Plášek (tajemník), Věra
 Koutecká, Šárka Cimalová a Josef Duda. Výbor pobočky se v roce 2007 sešel jednou. Mimo jiné pořádal
 tyto akce: duben 2007 – bryologická exkurze do Beskyd (V. Plášek); září 2007 – botanická exkurze PP Tur-
 kov (Š. Cimalová, V. Plášek); říjen 2007 – přednáška Příroda a květena Laponska (V. Koutecká); listopad
 2007 – přednáška Mechorosty jeskyní (S. Kubešová); prosinec 2007 – přednáška Bryologicky významné
 rezervace v Polsku (J. Żarnowiec & H. Klama – hosté z ATH v Bielsku-Bialej).

Severočeská pobočka (zprávu sestavil Č. Ondráček)

K 31. 12. 2007 má pobočka 146 členů, z toho 38 členů ČBS. Noví členové za rok 2007: Hanuš Marek, Ma-
 zánková Šárka, Urbanová Hana. V roce 2007 pobočku nikdo neopustil. Výbor pobočky pracoval ve složení:

Ondráček Čestmír (předseda), Bílek Ivan (jednatel a hospodář), Bauer Petr, Hamerský Roman, Kubát Karel, Machová Iva, Němcová Lenka, Roth Jiří.

Výroční členská schůze se konala 10. 2. v Ústí nad Labem, účast 44 členů a 7 hostů; na schůzi zazněla přednáška „České středohoří – malá retrospektiva (1971–1986)“ (přednášející Jiří Kinský); po schůzi následovalo promítání fotografií z loňských akcí a jednání Orchidea klubu.

Floristické kurzy: Chřibská 25.–27. 5., vedl Č. Ondráček, účast 13 členů. Klášterec nad Ohří 14.–16. 9., vedli Č. Ondráček a V. Joza (botanika), L. Němcová (bryologie), B. Wagner (lichenologie) a J. Roth (mykologie), účast 10 členů a 8 hostů. Letní floristický kurz v obvyklém termínu prvního prázdninového týdne se letos nekonal z důvodu pořádání celostátního floristického kurzu ČBS v Lounech; na jeho organizaci a vedení exkurzí se podíleli i členové naší pobočky (K. Kubát, Č. Ondráček, R. Hamerský, J. Roth, V. Joza)

Jednodenní exkurze: 10. 3. – sněžky v Roudnici n. L., vedla J. Sückerová, účast 9 členů a 10 hostů. 31. 3. – jarní mykologická exkurze Chomutov, vedl J. Roth, účast 2 členové a 11 hostů. 21. 4. – Chomutov, vedl Č. Ondráček, účast 10 členů a 5 hostů. 12. 5. – Dolní Zálezly, vedli K. Nepraš a R. Kroufek, účast 3 členové a 22 hostů. 15. 5. – Srbská Kamenice, česko-německá exkurze, vedli H. Härtel, P. Bauer a I. Marková a H. Riebe, účast 3 členové a 16 hostů. 19. 5. – Bohyňská lada, vedli K. Nepraš a R. Kroufek, účast 4 členové a 7 hostů. 9. 6. – Zákupy, vedla J. Sýkorová, účast 2 členové a 1 host. 13. 6. – zárazy u Církvic, vedli K. Nepraš a R. Kroufek, účast 3 členové a 6 hostů. 16. 6. – Jetřichovice, česko-německá exkurze, vedli H. Härtel, P. Bauer a I. Marková, účast 3 členové a 10 hostů. 1. 8. – bryologická exkurze Kyjov, vedla I. Marková, účast 1 člen a 6 hostů. 25. 8. – batologická exkurze Sádek u Žatce, vedl I. Bílek, účast 1 člen. 1. 9. – bryologická exkurze Vysoká Lípa, vedla I. Marková, účast 2 členové a 1 host. 8. 9. – halofty u Libochovic, vedl K. Kubát, účast 4 členové. 29. 9. – mykologická exkurze Bezručovo údolí, vedl J. Roth, účast 1 člen a 8 hostů; na exkurzi navazovala týdenní výstava hub v Chomutově. 22. 9. – Roudnice, Kalešov a okolí, vedl V. Joza, účast 2 členové a 1 host. 6. 10. – Ploskovice – zámecký park a okolí, vedl V. Joza, účast 4 členové a 13 hostů.

Určovací kurz: rod *Rubus* – Ústí nad Labem 12. 11., vedl V. Žíla, účast 13 členů a 1 host.

Fotosoutěž: Proběhl první ročník fotosoutěže „Orchideje Ústeckého kraje“, bylo zasláno celkem 24 soutěžních snímků od 6 autorů (4 členové a 2 nečlenové pobočky). Všechny snímky i s vyhodnocením lze shlédnout na [www stránkách pobočky](http://www.spebs.estranky.cz) (<http://www.spebs.estranky.cz>).

Východočeská pobočka (zprávu sestavili V. Samková a J. Kučera)

Činnost pobočky řídil výbor ve stejném složení jako v roce 2006, tedy: Josef Kučera (předseda), Věra Samková (jednatelka), Lenka Šoltysová (hospodárka), Romana Prausová (člen). Ke konci roku 2007 měla pobočka 107 členů a spolupracovníků. Bylo vydáno jedno číslo Východočeského botanického zpravodaje (7, 2007). Internetové stránky pobočky pravidelně a rychle doplňuje a aktualizuje Josef P. Halda.

V pátek 16. února 2007 se konala v prostorách Přírodovědného oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové **výroční schůze** naší pobočky. Zúčastnilo se jí 21 členů a spolupracovníků. Byly podány informace o akcích v loňském roce, o hospodaření pobočky a o akcích na letošní rok. Pak Zdeněk Kaplan podal návrh na zpracování všech poznatků o květeně východních Čech. K tomu se rozběhla krátká diskuse. Hlavní náplní schůzky byla **přednáška** Zdeňka Kaplana z Botanického ústavu AV ČR v Průhonících na téma „Taxonomie a diverzita rodu *Potamogeton* v ČR“. Účastníci byli seznámeni s druhy rostoucími v ČR a s jejich určování a rozšířením. Mohli si je prohlédnout i na herbářových položkách. Zdeněk Kaplan ochotně určil všechny donesené sběry redestů.

Na první **terénní exkurzi** se 19. května sešlo úctyhodných 32 zájemců z východních Čech, ale i z Průhonice. Exkurzi vedli Věra Samková a Miroslav Mikát z Muzea východních Čech v Hradci Králové. Od hotelu Obora jsme pomalu procházeli lesy a oplocenky na jižních stránkách v Žehuňské oboře, dále travnaté xerothermní stráně nad Žehuňským rybníkem až do bývalé rezervace Bludy. Odpoledne jsme navštívili jižní stráně nad zastávkou Choťovice v Žehuňské oboře. Někteří vytrvalci (studenti Biskupského gymnázia v Hradci Králové) pokračovali v exkurzi až do přírodní památky Báh. Potěšující byl objev *Crepis praemorsica* a populace *Ophioglossum vulgatum*. Díky přítomným ornitologům jsme mohli vidět mořské orly. Z brouků jsme

obdivovali larvy i dospělce roháčů, několik druhů zlatohlávků a tesaříků. Diskutovalo se o managementu v nově vzniklém chráněném území (tlak pasoucí se zvěře, oplocení šípákových doubrav, kosení strání).

Floristický minikurz Východočeské pobočky ČBS se konal na Podzvčičínsku ve dnech 24.–27. května. Ubytování v kempu motelu Allegro, exkurzní trasy i informační materiály zajistil a připravil Michal Ducháček. Akce se zúčastnilo celkem 33 zájemců z celé republiky. Vedoucími jednotlivých exkurzních skupin byli Michal Ducháček, Aleš Hájek, Pavel Lustyk, Romana Prausová a Věra Samková. Navštívili jsme les Smolník, Soví doly, Krušinu, Bělohradskou, Vřešťovskou a Miletínskou bažantnici, Byšičky, louky v okolí Velkého Vřešťova a Dvora Králové, lom Ferdinandov, Lysický les, les Vražba a zámecký park Holovousy. Podrobnou přednášku o určování trav doplněnou živými ukázkami přednesl Aleš Hájek.

Lichenologická exkurze se letos konala 9.–10. června na Králickém Sněžníku. Ubytování bylo zajištěno v luxusním hotelu Sněžná s krásným výhledem (1200 m n.m.). Akce se zúčastnilo celkem 7 zájemců z celé republiky. Kromě lišejníků, které určoval J. Halda, M. Zmrhalovou (Vlastivědné muzeum Šumperk) byly demonstrovány také mechorosty. V sobotu byly navštíveny Tvarožné díry a lesní porosty u vodopádu „Nad Strašidly“, v neděli vrchol Sněžníku a Vlaštovčí skály.

Botanická exkurze na nádraží v Opočně se konala 28. července ve spolupráci s Botanickou sekcí, NATURA v Dobřem. Vedl jí J. Dostálek (VÚKOZ). Za ideálního počasí se sešlo 10 zájemců. Prošli jsme celé nádraží včetně okolí nádražní budovy, manipulační sklady dřeva i kolejiště. Bylo zaznamenáno 250 druhů rostlin, mezi nimi např. *Trifolium fragiferum*, *Chenopodium missouriense*, *Allium angulosum*, *Persicaria minor*, *Lathyrus niger*, *Kochia scoparia* a mnohé další. Seznam nalezených druhů byl publikován ve zpravodaji Orchis. Manipulační sklady dřeva obohatily květenu nádraží o druhy lesů, ze kterých se vozí dřevo.

Poslední akce roku 2007, **dendrologická exkurze** do zámeckého parku ve Vrchlabí, se konala 29. září ve spolupráci se Správou Krkonošského národního parku. Exkurzi vedl, jako již tradičně, Zdeněk Blahník a zúčastnilo se jí 25 zájemců. V úvodu účastníci obdrželi dendrologického průvodce parkem, který vydal KRNP. Prošli jsme park a navštívili i zahrádku Správy KRNP za doprovodu jejich pracovníků, kde jsme viděli pěstované vzácné dřeviny Krkonoš. Parkem nás provázela vůně „cukrové vaty“ z několika pěkných keřů *Cercidiphyllum japonicum*. Zaznamenali jsme celkem 105 dřevin. Jejich seznam bude publikován v připravovaném čísle Východočeského botanického zpravodaje.

Západočeská pobočka (zprávu sestavily S. Pecháčková a Z. Chocholoušková)

Západočeská pobočka České botanické společnosti měla k 1. 12. 2007 100 členů.

V roce 2007 se konala **výroční členská schůze** (10. 2. 2007) s přednáškou J. Caise o probíhajícím projektu video-dokumentace naučných stezek v západních Čechách (24 účastníků). Dále pak se uskutečnily následující přednášky: 30. 3. 2007 – P. Konvalinková: „Kam to spěje? aneb Vývoj vegetace na těžných rašeliníštích“ (9 účastníků); 12. 10. 2007 – V. Kaufnerová: Sinicová a řasová flóra zatopených lomů na Poběžovicu (6 účastníků); 9. 11. 2007 – J. Kolbek: Botanický výzkum Křivoklátska – strasti a slasti dlouhodobého projektu (19 účastníků); 14. 12. 2007 – P. Kuták: Zajímavé dřeviny v Plzni. Přednášky se uskutečnily na Katedře biologie Fakulty pedagogické v Plzni, výroční schůze v přednáškovém sále Západočeského muzea v Plzni.

Exkurze: 10. 3. 2007 – kolem Kamenného rybníka – tentokrát za mechy (vedoucí Radka Mudrová, 19 účastníků); 23. 6. 2007 – mokřady u Jetenovic (rybník Zakup) a Maňovic (vedoucí Lenka Pivoňková, 7 účastníků); 9. 6. 2007 – jednodenní exkurze na Plánický hřeben, do okolí obcí Bernartice a Bořkovy u Mlázov (ve spolupráci s Občanským sdružením Ořešák – spolek pro ochranu přírody, vedoucí Ivona Matějková, 8 účastníků); 5.–7. 10. 2007 – mykologická exkurze (vedoucí Tomáš Č. Kučera, Luboš Zelený, 4 účastníci).

Výstavy: členové pobočky se podíleli na přípravě tří výstav. 9. 2. – 25. 3. 2007 „Zelená krása mechorostů“ (Západočeské muzeum v Plzni a Moravské zemské muzeum, ve výstavním sále Národopisného muzea v Plzni); 5. 2. – 16. 2. 2007 „I zima je zelená“ (Zoologická a Botanická zahrada města Plzně, Sdružení přátel Zoologické a Botanické zahrady města Plzně IRIS a Katedra biologie FPE ZČU v Plzni, v sádhauzu plzeňské radnice); 8. – 10. 10. 2007 výstava hub (Katedra biologie Fakulty pedagogické v Plzni).

Floristického kursu v Lounech se zúčastnilo 11 členů pobočky. V roce 2007 bylo vydáno jedno číslo časopisu *Calluna* (27 p.).

Jihočeská pobočka (zprávu sestavili M. Štech a M. Lepší)

K 13. 12. 2007 měla pobočka celkem 96 členů, z toho 52 členů ČBS a 25 spolupracovníků.

Činnost pobočky v uplynulém období řídil výbor ve složení: Milan Štech (předseda), Václav Chán (místo-předseda), Martin Lepší (jednatel), Jaromír Švarc (hospodář), Karel Boublík, Jan Douda, Ludmila Kirschnerová, Petr Lepší, Leoš Lippel, Vojtěch Žíla (členové výboru).

Ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích uspořádala pobočka tři **přednášky** a jedno **diskusní dopoledne**: J. Douda: Olšiny ČR – co víme o jejich historii a dynamice. – K. Šumberová: Rybníky a sádky z pohledu botanika. – Výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti v Českých Budějovicích spojená s přednáškou D. Abazida: Tureckou přírodou od Bosporu po Eufrat. – Tradiční zhodnocení botanické sezóny 2007 (nové nálezy, literatura atd.).

Vikendové exkurze: 11.–13. 5. 2007 – Taraxakologický průzkum Tábořska a Pelhřimovska (pod vedením B. Trávníčka); 15.–17. 6. 2007 – Kolektivní floristický průzkum Nezdických vápenců (12 účastníků); 23. 6. 2007 – Na Moučanku a Svitník za *Melampyrum cristatum*.

Ve spolupráci s JčM a BF JU pak byly uspořádány následující **jednodenní exkurze**: 5. 5. 2007 – Louky a olšiny v okolí Lomnice nad Lužnicí; 8. 5. 2007 – Louky kolem Haklových Dvorů; 19. 5. 2007 – Mokřady Velké a Prostřední Ohrazenice; 20. 10. 2007 – Východní okraj Třeboňské pánve u Kardašovy Řečice; 21. 10. 2007 – Krajem sadů (z Vodňan do Malovic); 28. 10. 2007 – Za rostlinami mezi Trocnovem a Kameným Újezdem; 4. 11. 2007 – Na Chýnovské vápence.

Z další činnosti pobočky je třeba zmínit následující počiny: 1. Na jaře bylo vydáno 60. číslo Zpravodaje jihočeských botaniků. 2. Výsledky kolektivního průzkumu Staré Obory u Hluboké nad Vltavou, skal u Orlíku nad Vltavou a 13. pokračování cyklu Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech (přispělo 13 členů a spolupracovníků pobočky) vyšly ve Sborníku Jihočeského muzea. 3. Do databáze jihočeské pobočky ČBS, která je umístěna na webu, bylo přidáno 18619 záznamů. Databáze obsahuje k prosinci roku 2007 celkem 70 991 floristických údajů. 4. Na internetových stránkách pobočky (www.muzeumcb.cz - karta Spolky a kluby) byly zpřístupněny scany staré botanické literatury a některých map jižních Čech, dále byly rozšířeny o zajímavé odkazy (80 odkazů) a fotogalerii akcí pobočky.

Pracovní skupina pro studium makrofyt vod a mokřadů (zprávu sestavili V. Rybka a P. Lustyk)

Pracovní skupina pořádala dvě akce a sice určovací kurs v jarním termínu a exkurzi ve vegetační sezóně.

Určovací kurs proběhl 30. 3.–1. 4. 2007 díky tradiční vstřícnosti Botanického ústavu AV ČR na jeho terénní stanici v Lužnici. Celkem se zúčastnilo 26 zájemců především z řad studentů. Představovány (formou přednášek a následně na herbářových položkách) byly následující skupiny: mokřadní zástupci čeledi *Cyperaceae* – rody *Eriophorum*, *Trichophorum*, *Cladium*, *Schoenus*, *Rhynchospora*, *Cyperus*, *Isolepis*, *Scirpus*, *Blysmus* (prezentoval V. Grulich); mokřadní druhy rodů *Calamagrostis* a *Agrostis* (prezentoval M. Štech). Je nutné ocenit ochotu přednášejících věnovat svůj čas bez nároku na honorář.

Terénní exkurze proběhla ve dnech 14.–17. 6. 2007 na vody a mokřady Ostravska. Ubytování bylo zajištěno na ubytovně Kotvice ve Studénce. Celkem se exkurzí během tří dnů zúčastnilo 43 zájemců. Na akci se organizačně podíleli a exkurze vedli Věra Koutecká, Zdeněk Polášek a Petr Pavlík. Páteční exkurze byla směřována na odkaliště u Dolní Suché a Karviné („Darkovské moře“) a navečer se uskutečnila návštěva botanické zahrady pana Pavlíka ve Štramberku. Sobotní exkurze vedla na rybník Skučák u Rychvaldu, Štěpán u Martinova a na Zábřežské louky. V neděli dopoledne byla navštívena soustava rybníků v CHKO Poodří u Polanky nad Odrou (Nádražní, Velký Budní, Velký Vaček, Zimní a Kačírek). Ze zajímavých nálezů stojí za zmínku *Schoenoplectus tabernaemontani*, *Myricaria germanica*, *Najas minor* a *N. marina* či *Batrachium penicillatum*.

Pracovní skupina pracuje zcela bez financí, náklady si účastníci hradí sami. Vedení skupiny v roce 2007 zajišťovali V. Rybka a P. Lustyk.

Bryologicko-lichenologická sekce (zprávu sestavili S. Kubešová, M. Hájek, V. Plášek a O. Peksa)

Výbor sekce pracoval v tomto složení: předsedkyně S. Kubešová (zároveň správce webových stránek), místopředseda D. Svoboda, pokladník O. Peksa, správce členské základny V. Plášek a sekretář sekce M. Hájek (zároveň výkonný redaktor zpravodaje Bryonora).

Členství: celkový počet členů na konci roku 2007 byl 111, z toho 47 členů ČBS, 39 přidružených členů a 25 zahraničních členů. Sekce v roce 2007 přijala jednoho nového člena (S. Wierzcholska). Členství naopak ukončil jeden člen (H. Balášová). Členské příspěvky činily 150,- Kč, při zasílání zpravodaje Bryonora do zahraničí 250,- Kč.

Ediční činnost: v roce 2007 pokračovalo vydávání časopisu Bryonora. Časopis je jedním ze tří oficiálních časopisů ČBS. Všechny odborné příspěvky jsou recenzovány. Od ročníku 2007 pracuje redakce ve změněném složení, redakční radu tvoří Michal Hájek (výkonný redaktor), Svatava Kubešová, Vitězslav Plášek, Ondřej Peksa a David Svoboda. Technickým redaktorem je Eva Mikulášková. Na kvalitě časopisu se však pozitivně podíleli i další spolupracovníci, například Jan Kučera, Jiří Liška, Zdeněk Palice, Blanka Shaw, Jiří Váňa a recenzenti. V listopadu 2007 vyšlo č. 39 (84 stran) a č. 40 bylo před dokončením a vytištěním.

Rozsáhlejší akce: **14. jarní bryologicko-lichenologické setkání** se odehrálo na Drahaněské vysočině poblíž obce Ruprechtov. Proběhlo ve dnech 19.–22. dubna. Celkem se sešlo 30 účastníků, z toho šest ze zahraničí. Exkurze vedly mimo jiné do Vojenského výcvikového prostoru Březina. Akci zajišťoval I. Novotný. 20. podzimní bryologicko-lichenologické dny se konaly na Šumavě, v Českých Žlebech v termínu 20.–23. září. Účastnila se necelá třicítka bryologů a lichenologů. Při exkurzích byly navštíveny např. lokality Úval u Zvonkové, Vltavský luh, Mrtvý luh, Spálený luh, Kaliště, Smrčina, Bulík, Pod Hraničnickem, Žlebský vrch, Spáleníště. Akci za sekci zajišťovala E. Mikulášková.

Exkurze: 17. 3. 2007 – lichenologická exkurze BF JU na Horažďovické vápence (vedl J. Vondrák); 18. 3. 2007 – exkurze po trase Kluk – Borský rybník – Holubovské hadce – Dívčí kámen, kde byly demonstrovány cévnaté rostliny a mechorosty (vedli Jan Košnar a Jiří Košnar); 31. 3. 2007 – bryologicko-lichenologická exkurze ČBS do Pikovic a na Medník (vedli Z. Soldán a D. Svoboda); 13. 5. 2007 – bryologická exkurze BF JU z Rudolfova na Srubec (poblíž Č. Budějovic, vedl J. Kučera); 9.–10. 6. 2007 – lichenologická exkurze na Králícký Sněžník (vedl J. Halda); 13. 10. 2007 – botanická exkurze do okolí Protivína, zaměřená na cévnaté rostliny a mechorosty (mokřadní rezervace Zelendárky, bučina Vysoký Kamýk; vedli Jan a Jiří Košnarovi); 10. 11. 2007 – bryologická exkurze do okolí Zlivi (vedl Jan Kučera); 25. 11. 2007 – bryologická exkurze do okolí Třeboně (Branská dubina, rašeliniště Soví les; vedl Jiří Košnar).

Výstavy: 9. 2. – 25. 3. 2007 byla uvedena v Západočeském muzeu v Plzni putovní výstava Moravského zemského muzea Zelená krása mechorostů aneb jak se státi bryologem (zajistili I. Novotný, S. Kubešová a O. Peksa); 1. 4. – 31. 5. 2007 byla tatáž výstava instalována v Hornickém muzeu Příbram (zajistili I. Novotný, S. Kubešová a R. Hlaváček). Prezentace v zahraničí: členové bryologicko-lichenologické sekce se účastnili a prezentovali příspěvky na zahraničních setkáních a konferencích (27.–30. 4. 2007 – polské „warsztaty bryologiczne“, 5.–9. 6. 2007 – bryologické setkání v belgickém Vierves-sur-Viroin, 18.–25. 8. 2007 – setkání ve francouzském Plouenour-Menez).

Ostatní: bryologicko-lichenologická sekce ČBS provozuje webové stránky, umístěné na serveru Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích. Průběžně zde doplňujeme informace týkající se činnosti sekce (exkurze, přednášky, aktuality, výzvy z řad členů, bryologické a lichenologické akce pořádané v zahraničí, přehled nové literatury z oboru včetně kontaktních informací, množství odkazů na příbuzné webové stránky). K 7. 11. 2007 bylo zaznamenáno 13 655 přístupů. Blíže viz <http://botanika.prf.jcu.cz/bls/> (dříve <http://botanika.bf.jcu.cz/bls/>).

Dendrologická sekce (zprávu sestavila J. Möllerová)

V roce 2007 sekce spolupřádala **konferenci Ohrožené dřeviny** ČR spolu s LDF MZLU V Brně ve dnech 8.–9. 2. 2007. Dále byly uspořádány **exkurze** do arboreta Bukovina u Hrubé Skály (14. 4. 2007), exkurze „Dřeviny ve staré zástavbě Liberce“ (19. 5. 2007) a exkurze do soukromého arboreta ve Sněžné u Krásné Lípy (2. 6. 2007), vše vedla G. Leugnerová.

Ediční činnost ČBS

Preslia – impaktový časopis

Redakční radu časopisu Preslia řídil v roce 2007 P. Pyšek, funkci výkonného redaktora zastával Z. Kaplan. Redakční rada pracovala ve složení: L. Hrouda (zástupce vedoucího redaktora), M. Chytrý, J. Klimešová, P. Kovář, F. Krahulec, J. Kučera, J. Neustupa, K. Prach, H. Skálová, J. Suda, M. Štech a J. Štěpánková. V roce 2007 vyšel 79. ročník v celkovém rozsahu 417 stran. Celkem vyšlo 23 článků, všechny v angličtině. Impact faktor časopisu za rok 2006 byl 2,12. Do redakce došlo v roce 2007 celkem 51 článků, poměr zamítnutých článků činil 43 %. Celkem 86 recenzních posudků zpracovalo 71 recenzentů, z toho 40 zahraničních. Preslia je členským časopisem, který odebírá 393 členů ČBS, 17 kusů se prodává do zahraničí a 191 kusů se posílá do zahraničí na výměnu za časopisy do knihovny ČBS.

Zprávy České botanické společnosti

Redakční rada pracovala ve složení J. Brabec, J. Hadinec, Z. Hroudová, J. Chrtěk jun. (vedoucí redaktor), Z. Kaplan, J. Kolbek, Z. Soldán, O. Šída (výkonný redaktor). V roce 2007 vyšlo jedno řádné číslo ročníku 42/2007 v rozsahu 200 stran, druhé řádné číslo bude publikováno počátkem roku 2008. V řadě Přílohy vyšel Latinsko-český botanický slovník (editor J. Soják, Příloha 2007/1) a výsledky z floristických kurzů konaných v roce 2001 v Berouně a v roce 2006 ve Slavkově u Brna (Příloha 2007/2), v řadě Materiály (č. 22) vyšly příspěvky z konference ČBS „Vodní a mokřadní rostliny – taxony, společenstva, vztahy“, konané v listopadu 2006.

Bryonora

V roce 2007 bylo publikováno jedno řádné číslo časopisu Bryonora č. 39 v rozsahu 84 stran.

Knihovna

K 31. 12. 2007 měla knihovna ČBS 43 252 přírůstkových čísel (knih, časopisů, CD a separátů, z toho 13 118 svazků obsahuje knihovna prof. F.A. Nováka). Za rok 2007 přibylo 640 přírůstkových čísel (199 ročníků časopisů a 46 knih) v celkové hodnotě ca 200 000 Kč. Měsíčně vystavované novinky studovali denně průměrně dva až tři čtenáři. Z knihovny bylo půjčeno 144 výtisků a vráceno 126 výtisků. Čtenářům je k dispozici elektronická databáze knih a časopisů nejen v knihovně ČBS, ale i na internetové adrese www.natur.cuni.cz/CBS. Knihovní komise pracovala ve složení J. Brabec, L. Hrouda a F. Krahulec. Časopis Preslia byl v roce 2007 zasílán výměnou do zahraničí 191 institucím. Časopis Zprávy byl zasílán 64 institucím. Výměnou za oba časopisy obdržela knihovna časopisy v hodnotě ca 180 000 Kč.

Řešené projekty

Rada vědeckých společností ČR poskytla dotaci na následující projekty:

Vydávání odborného časopisu Zprávy České botanické společnosti

Vydávání vědeckého časopisu Preslia

Konference České botanické společnosti „Rostlinné invaze v ČR: situace, výzkum a management.“

Přednáškové cykly České botanické společnosti

Knihovna České botanické společnosti

Floristický kurz České botanické společnosti v Lounech

Praha, 17. 1. 2008